

Pedagogisch beleid

Kinderdagverblijf
Peuteropvang
Buitenschoolse opvang

MIK

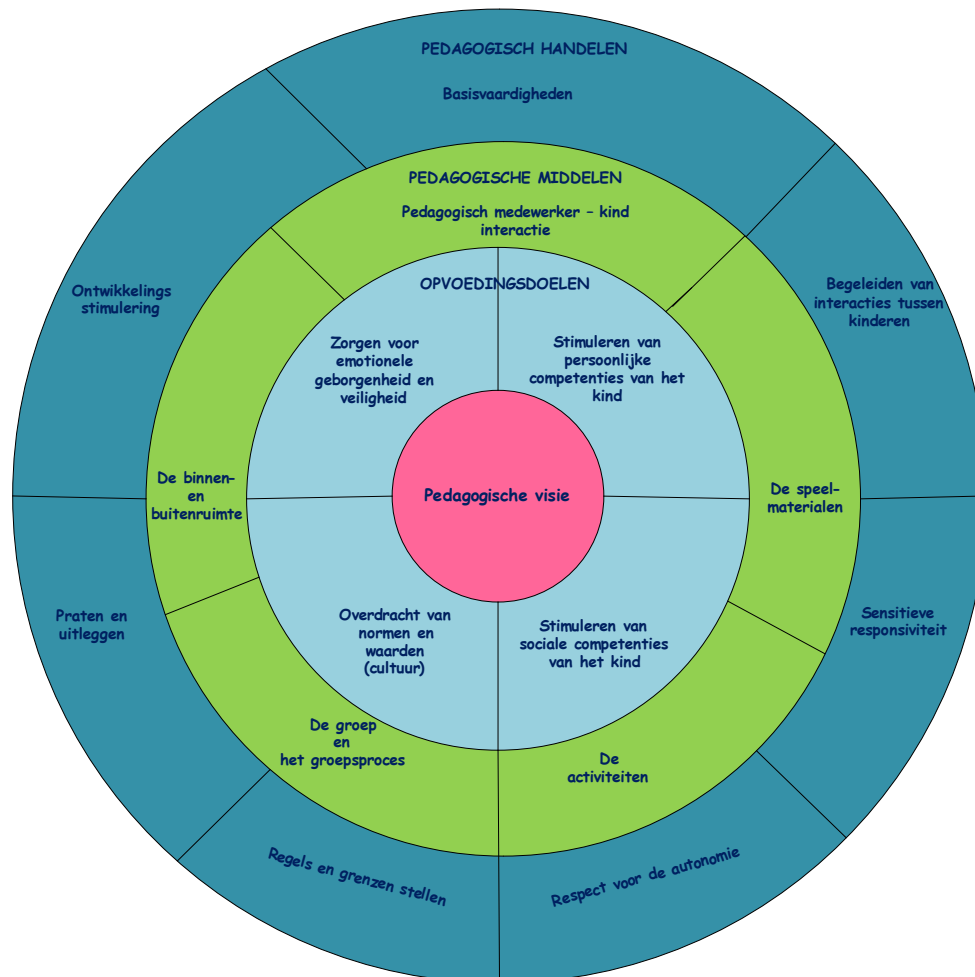
Inhoudsopgave

0.	Inleiding	4
1.	Pedagogische visie van MIK	4
2.	De vier opvoedingsdoelen	5
3.	De vijf pedagogische middelen	5
4.	Het pedagogisch handelen	5
5.	De vier opvoedingsdoelen en de vijf pedagogische middelen	6
5.1	Eerste doel: het bieden van emotionele veiligheid en geborgenheid	6
5.1.1	PM-kind interactie	6
5.1.2	De groep en het groepsproces	7
5.1.3	De binnen- en buitenruimte	7
5.1.4	De activiteiten	8
5.1.5	De speelmaterialen	8
5.2	Tweede doel: het stimuleren van de persoonlijke competenties	8
5.2.1	PM-kind interactie	8
5.2.2	De groep en het groepsproces	9
5.2.3	De binnen- en buitenruimte	9
5.2.4	De activiteiten	9
5.2.5	De speelmaterialen	10
5.3	Derde doel: het stimuleren van de sociale competenties	10
5.3.1	PM-kind interactie	10
5.3.2	De groep en het groepsproces	11
5.3.3	De binnen- en buitenruimte	11
5.3.4	De activiteiten	11
5.3.5	De speelmaterialen	11
5.4	Vierde doel: de overdracht van normen en waarden (cultuur)	11
5.4.1	PM-kind interactie	11
5.4.2	De groep en het groepsproces	12
5.4.3	De binnen- en buitenruimte	12
5.4.4	De activiteiten	12
5.4.5	De speelmaterialen	12
6.	De medewerkers	13
6.1.	Pedagogisch medewerker	13
6.1.1.	Taken	13
6.1.2.	Pedagogisch handelen	13
6.1.3.	Interactie- en communicatievaardigheden	13
6.2.	Overige medewerkers	14

Locatiehoofd	14
Vervangende pedagogisch medewerkers	14
Stagiaires	14
7. Mentorschap	14
8. Het kindvolgsysteem.....	15
8.1. Structureel volgen van de ontwikkeling van het kind	15
8.2. Signaleren bijzonderheden in de ontwikkeling	15
8.3. Overdracht kennis over de ontwikkeling van het kind	15
8.3.1 Overdracht naar de BSO	15
8.3.2 Overdracht naar de basisschool	16
9. Groepsgrootte en beroepskracht-kind-ratio	16
1. Beroepskrachten en groepsgrootte in de dagopvang en peuteropvang	16
9.2 Beroepskrachten en groepsgrootte in de buitenschoolse opvang	17
9.3 Extra opvang in een andere dan de vaste basis- of stamgroep	17
10. De samenwerking met ouders/verzorgers	17
10.1 Informatie op individueel niveau over het kind	17
10.2 Informatie op locatieniveau: KDV of BSO.....	18
10.3 Informatie op organisatieniveau	18
10.4 Informatie van ouders	18
11. De samenwerking met basisscholen	18

0. Inleiding

Dit pedagogisch beleidsplan beschrijft onze pedagogische missie en visie en is het uitgangspunt voor onze werkwijze in de kinderdagverblijven; de peuteropvang en de buitenschoolse opvang. Zoals in het onderstaande figuur is weergegeven vormt de pedagogische visie het uitgangspunt voor ons pedagogisch beleid.

1. Pedagogische visie van MIK

Het realiseren van een eigentijdse, stimulerende en veilige speel-leeromgeving. We spelen in op de talenten van kinderen door hen te begeleiden in hun sprongwijze individuele ontwikkeling. We bieden hen hiervoor de ruimte en mogelijkheden. We leren kinderen om hun eigen keuzes te maken, kritisch na te denken en creatief oplossingen te bedenken. In de groepsopvang die de kinderopvang zo kenmerkt, leren kinderen als vanzelfsprekend rekening te houden met anderen, verschillen tussen elkaar te accepteren en voor zichzelf op te komen. In verbinding met ouders bereiden we hen voor op de wereld van straks.

2. De vier opvoedingsdoelen

De Wet Kinderopvang stelt dat kinderopvang in zijn pedagogische werkwijze moet voldoen aan vier basale opvoedingsdoelen:

1. Het bieden van een gevoel van veiligheid (emotionele veiligheid) en geborgenheid
2. Het bevorderen van persoonlijke competentie
3. Het bevorderen van sociale competentie
4. Het eigen maken van waarden, normen, cultuur

3. De vijf pedagogische middelen

Per doelstellingen passen we bij MIK de vijf pedagogische middelen toe die we in de kinderopvang ter beschikking hebben:

1. De PM-kind interactie; hoe gaan PM (Pedagogisch medewerker) en het kind met elkaar om; de kwaliteit van de relatie;
2. De groep en het groepsproces: de rol en invloed van de groep kinderen en volwassenen;
3. De binnen- en buitenruimte; de inrichting en het gebruik van de ruimten;
4. De activiteiten die het kind kan doen of ondernemen: ontdekken, onderzoeken, proberen;
5. De speelmaterialen: alles waarmee het kind kan spelen, ontdekken en leren.

Voorbeeldschema pedagogisch handelen en pedagogische middelen

Vijf Pedagogische middelen	Vier opvoedingsdoelen				Pedagogisch handelen
	Veiligheid en geborgenheid	Persoonlijke competentie	Sociale competentie	Normen en waarden	
PM-kind interactie	Kinderen rustig laten wennen	Kinderen stimuleren en ondersteunen	Voorbeeldgedrag tonen	Uitleggen van spelregels	
De groep en het groepsproces	Rituelen/dagritme	Kinderen van elkaar laten leren	Kinderen leren delen, op hun beurt wachten	Kinderen leren zich aan spelregels te houden	
De binnen- en buitenruimte	Herkenbaar ingerichte ruimtes	Kinderen leren stapsgewijs hun leefwereld te vergroten	Kinderen stimuleren om contact te zoeken of juist een stil plekje te vinden	Samen opruimen, respect voor materialen	
De activiteiten	Uitleggen wat we gaan doen	Leren om een lastige situatie zelf op te lossen	Kinderen leren samen activiteiten te plannen.	Op je beurt wachten	
5.Speel- en spelmaterialen	Speelmateriaal afstemmen op ontwikkelingsfase	Hanteren van het Spinmodel (aandacht voor alle competenties)	Kinderen stimuleren tot samenspel (dansen, bouwen)	Leren speelmateriaal op de juiste wijze te gebruiken	

4. Het pedagogisch handelen

Zoals in het bovenstaande schema te zien is, vormen de vier opvoedingsdoelen in combinatie met de vijf pedagogische middelen de basis voor ons pedagogisch handelen. De wijze waarop wij dit realiseren is in hoofdstuk 5 weergegeven. Wij beschrijven hierin hoe we de vier opvoedingsdoelen in praktijk brengen bij MIK én hoe wij per opvoedingsdoel de pedagogische middelen inzetten.

In hoofdstuk 7 gaan we in op het pedagogisch handelen: de vaardigheden waarover pm dienen te beschikken.

5. De vier opvoedingsdoelen en de vijf pedagogische middelen

5.1 Eerste doel: het bieden van emotionele veiligheid en geborgenheid

We willen dat kinderen zich bij ons thuis en op hun gemak voelen. Daarom begeleiden we hen in het leren herkennen van het ritme van de dag, in het leren kennen van andere kinderen (kennismakingsrituelen), in het samen spelen, slapen en eten. Voor heel jonge kinderen zorgen we vooral voor herhaling herkenbaarheid (dagritmes) en een rustige omgeving met niet teveel prikkels. We zorgen ervoor dat we goed inzicht hebben in gedrag, gezondheid en (eet- en slaap)gewoonten van het kind zodat we hiermee rekening kunnen houden. We zorgen voor een fysiek veilige omgeving voor kinderen. Belangrijke voorwaarde is een gezonde leefomgeving waarin kinderen zich goed kunnen ontwikkelen en ontplooien. Goede verzorging en voeding zijn hierbij van belang. Werkwijze en afspraken zijn vastgelegd in beleid en diverse werkinstructies.

De pedagogische middelen bij dit doel

5.1.1 PM-kind interactie

- Wennen is fijn en belangrijk voor kinderen. Belangrijk is dat het kind in de wenperiode een vertrouwensband opbouwt met de pedagogisch medewerkers. Wanneer het kind op hen vertrouwd en het de omgeving en de andere kinderen kent, zal het zich veilig voelen. Wennen is in onze optiek maatwerk. De wijze waarop het wennen plaatsvindt geschiedt daarom altijd in overleg met de ouders en het team zodat we het wenproces kunnen afstemmen op de wensen van de ouders en de behoefte van het kind.
- Nieuwe kinderen en ouders geven we tijd om te wennen. Na ongeveer drie maanden voeren we een wengesprek met ouders en evalueren we de wenperiode.
- Pedagogisch aanpak bij het wennen: we begroeten ouder en kind gericht, stellen hen op het gemak en nemen de baby over van de ouder. We nemen met ieder kind samen afscheid. We vragen aan ouders wat de thuistaal is. Indien deze afwijkt van het Nederlands nemen we in die periode voor het kind herkenbare woorden over en gaan geleidelijk over op de Nederlandse taal (voertaal). Goede communicatie vinden we belangrijk, in de wenperiode zeker: vertrouwen moet groeien. Communicatie en interactie tussen de PM en het kind dat went, vindt op alle momenten van de dag plaats. We houden het kindje dicht bij ons. We leggen uit wie de andere kinderen zijn, wat er gaat gebeuren in de groep, we zorgen voor een rustige en ontspannen sfeer, we spelen mee, we pakken het kind op schoot, we maken de groep veilig en herkenbaar.
- We zorgen voor een ontspannen en open sfeer. Met de weg van de geleidelijkheid worden – in samenspraak met ouders- schema's van thuis aangepast aan het groepsritme, zoals het voedingsschema.
- Geleidelijk aan laten we kinderen los: ze gaan de ruimte ontdekken; lopen naar een speelhoekje, ze kijken en luisteren naar andere kinderen, ze spelen hetzelfde spel. We leren kinderen participeren door middel van spel en vaste rituelen. Hierdoor gaan kinderen zich op hun gemak voelen: ze spelen en ontdekken en laten zien en horen of ze iets leuk vinden of niet.
- Tijdens het wenproces krijgt het ophaalmoment extra aandacht. We vertellen ouders hoe de dag was voor het kind. Sommige kinderdagverblijven hanteren hiervoor een babyschriftje. We nemen bewust afscheid van ouder en kind op een rustige en vriendelijke/open manier.
- Wennen als overgang naar andere groepen/ander kinderdagverblijf of in de overgang van kinderdagverblijf naar BSO wordt zorgvuldig begeleid. De Pm bereiden de kinderen erop voor door o.a. 'wenmomenten' te plannen in de nieuwe groep of de BSO. De pm gaat met het kind (of een groepje kinderen) mee en blijft bij hen. De ouders zijn vooraf hiervan op de hoogte gesteld. De kinderen krijgen tijd en ruimte om op hun eigen manier te wennen. Pm wisselen informatie uit zodat het kind op een voor hem of haar herkenbare manier wordt bejegend.

- Wennen als overgang naar de basisschool. Op de locatie bereiden we het kind voor door bijvoorbeeld een themahoek in te richten rond 'naar school'
Er worden tafeltjes met stoeltjes neergezet, een schoolbord met krijt, een kaart op met letters en een plank vol met boeken. In deze hoek kunnen peuters met rolspellen en fantasiespel "schoolje spelen" en zich zo spelenderwijs voorbereiden op hun toekomstige omgeving. Als er gelegenheid voor is gaat de pm samen met het kind/de kinderen naar de basisschool om een paar keer samen te 'kijken' op school. Het kind of een paar kinderen draaien dan mee in de klas om alvast een beetje de leerkracht en de kinderen te leren kennen en te zien hoe het er op school aan toegaat. We stemmen deze momenten af met de ouders en de leerkrachten. Ook hierover informeren we de ouders vooraf.
- Ruimte voor de tijd die het kind daarvoor nodig heeft en aansluiten bij de signalen van het individuele kind vinden we belangrijk. We kijken en luisteren met aandacht en letten op de verbale en non-verbale signalen. De kwaliteit van deze basisinteractie is belangrijk en daarom geven we deze veel aandacht (zie tekstkader).
- We stimuleren het herkennen van elkaar, spelen met elkaar, hechten aan elkaar en aan de pm in de groep.
- We vinden het belangrijk dat er een open en ontspannen sfeer heerst voor kinderen.
- In onze omgang met kinderen reageren we open en positief op wat kinderen doen. We leren hen hun emoties te uiten: humor, plezier en verdriet delen met elkaar.

5.1.2 De groep en het groepsproces

- Kinderen zijn blij als ze elkaar weer zien, ze bouwen vriendschappen op, ze leren relaties leggen met andere volwassenen en leren met vertrouwen in kleine stapjes kennis te maken met een wereld die groter is dan die van hun gezin en familie.
- De pm zorgen voor 'groepsvorming' en het "zich thuis voelen" in de groep door de onderlinge betrokkenheid te bevorderen, door o.a. herkenbare spelactiviteiten. Ze gebruiken een vast dagritme en rituelen. Kinderen leren het meeste van en met elkaar.
- Kinderen kijken ook vaak naar de PM om van haar gezicht af te lezen wat ze vindt. Dit "vraagkijken" is een belangrijke manier om te leren over de omgeving: veilig-onveilig en over zichzelf: goed-fout.

5.1.3 De binnen- en buitenruimte

- De locaties zijn ingericht voor kinderen. De inrichting is een combinatie van speelhoeken en voldoende vrije bewegingsruimte.
- In elke kinderdagverblijfruimte zijn aanwezig: een huishoek, bouwhoek
- en lees- en kwebbelhoek. Het is een stimulerende omgeving voor kinderen. Ruimtes, speelmaterialen en activiteiten zijn afgestemd op de leeftijdsgroep van kinderen tussen 0 tot 4 jaar. In de verticale groepen is er een afgeschermd ruimte voor baby's.
- De basiskleuren in de locaties zijn licht en rustig (natuurtinten).
- De ruimtes zó ingericht dat het jonge kind steeds zichtbaar is voor pm die ook elkaar steeds kunnen zien in hun werk.
- In de kinderdagverblijven is er een "familiehoekje waar de foto's van het gezin/familie opgehangen kunnen worden.
- Ieder kinderdagverblijf heeft in de groepsruim verschillende speelhoeken.
- De aangrenzende groepsruimte kan aanvullende (andere) speelhoeken hebben zodat de kinderen meer leef- en ontdekruimte hebben.
- Tijdens het zogenaamde "open deur-/activiteitmoment" kunnen kinderen in de andere groepsruimte gaan spelen met andere kinderen en ander speel- en spelmateriaal.
Het open-deur-/activiteitmoment vormt een goede gelegenheid om de kinderen te observeren in hun spel en ontwikkeling. De Pm geven sturing aan de ontdekmogelijkheden in de aangrenzende ruimte en spelen kindvolgend mee.
- In de BSO zijn de verschillende ruimtes allemaal anders en met andere speelmaterialen ingericht: meidenkamer, computerhoek, atelier, zit-hanghoek, etc. De kinderen ontdekken zelf de ruimtes en

maken zelfstandig en/of samen keuzes in wat ze willen doen (gezelschapsspelletjes, bouwen, buiten voetballen, knutselen, lezen en of een spelletje op de computer). Ook hier is begeleiding.

5.1.4 De activiteiten

- De (spel)activiteiten met kinderen in de kinderdagverblijven en locaties van de BSO sluiten aan bij de verschillende ontwikkelingsfasen en zijn gericht op het stimuleren van de ontwikkeling.
- De activiteiten zijn afgestemd op de leeftijd en interesses van kinderen. De pm sluit aan bij het niveau van het kind en helpt het kind van daaruit een stapje verder.
- Tijdens spel en activiteiten geven we het kind complimenten. We leggen uit wat we zien en benoemen wat we gaan doen. We initiëren een spel en brengen nieuwe elementen aan.
- We werken aan de integrale ontwikkeling van kinderen. We doen dit op een speelse manier: in spel bieden we kinderen dagelijks activiteiten aan die de ontwikkeling van kinderen stimuleert.
- Op de kinderdagverblijven vormt een onderdeel van deze werkwijze de Voor- en vroegschoolse Educatie (VVE). Het programma Speelplezier dient als inspiratie hiervoor.
- De Speelpleziervisie is dat kinderen spraak en taal, sociale, cognitieve, motorische en creatieve vaardigheden spelenderwijs leren door dit in spel samen met andere kinderen te doen. MIK heeft opgeleide Speelpleziertrainers die de pm scholen en begeleiden.
- De pm doen dit spel voor (demonstratie- en voorbeeldspel) als inspiratiebron voor kinderen. De methode werkt met vaste thema's zoals: Tjoeke, Tjoeke Treintje, Ik was papa, jij was mama, Opstaan en weer slapen gaan.
- In de BSO wordt met een weekprogramma gewerkt waarbij kinderen inspraak hebben en kunnen kiezen voor de aangeboden spel/activiteit of vrij spel.
- In de BSO bedenken kinderen in toenemende mate zélf spelactiviteiten: twee kinderen beginnen met het bouwen van een toren en uiteindelijk hebben acht kinderen aan het einde van de week een hele wijk gebouwd met flats, woonhuizen, treinstations.

5.1.5 De speelmaterialen

- De speelmaterialen zijn afgestemd op de leeftijd & ontwikkelingsfase van kinderen.
- In de kinderdagverblijven is de inrichting van de speelhoeken & speelmateriaal gebaseerd op de methode Speelplezier.
- We besteden extra aandacht aan de creativiteit: we maken ateliers voor kinderen met veel verschillende kosteloze materialen waarmee ze kunnen spelen en ontdekken.
- Voor de oudste BSO kinderen (vanaf 8 jaar) geldt als pedagogisch doel de ruimte geven aan hun toenemende zelfstandigheid en daarmee het zelfvertrouwen te vergroten.

5.2 Tweede doel: het stimuleren van de persoonlijke competenties

Met persoonlijke competenties bedoelen we veerkracht, weerbaarheid, zelfvertrouwen, eigenwaarde, flexibiliteit en creativiteit in het omgaan met verschillende situaties. We zorgen ervoor dat kinderen zich prettig en op hun gemak voelen. Ieder kind krijgt volop mogelijkheden zich te ontwikkelen: op zijn eigen manier en in zijn eigen tempo.

De pedagogische middelen bij dit doel

5.2.1 PM-kind interactie

- We benaderen kinderen met respect en geduld. We ondersteunen en stimuleren individuele kinderen: we letten op wat het kind zelf kan, waar het aan toe is, waar zijn interesses liggen. We geven ruimte om dingen zelf te doen omdat dit hun zelfvertrouwen vergroot (zie tekstkader). We stimuleren kinderen door kindvolgend mee te spelen. We werken thematisch en ontwikkelingsgericht. De rode draad is het spel dat afgestemd is op hun leeftijd; hierin doen kinderen dagelijks nieuwe ervaringen en leermomenten op.

- Leermomenten leggen we vast in ons KIJK-SPEELPLEZIER volgboekje voor alle kinderdagverblijven. Aan de hand hiervan wordt jaarlijks een gesprek met ouders gevoerd. Het levert ook als overdrachtsinstrument een bijdrage aan de doorgaande leerlijn naar de basisschool.
- We dwingen kinderen nooit met eten of zindelijkheid, maar stimuleren hen wel gevarieerd en gezond te eten én met een dagelijks herkenbaar ritueel van verzorgen en samen naar het toilet gaan.
- We stimuleren kinderen om nieuwe en spannende dingen te ontdekken. Hierdoor wordt het doorzettingsvermogen en het omgaan met frustraties geoefend. En als iets is gelukt mag je daar best trots op zijn. We stimuleren de zelfstandigheid en tegelijkertijd is er altijd een veilige speelomgeving binnen en buiten en is er toezicht.
- In de BSO letten we er op dat we kinderen voldoende ruimte geven, dat ze zelf initiatieven nemen. We maken het kind op een speelse manier bewust van zijn capaciteiten. We reageren met humor op uitdagend en ondeugend gedrag. BSO is vrije tijd; kinderen hebben vaak de tijd nodig om de schooldag te verwerken.
- Rond een jaar of tien/elf gaat het lichaam van kinderen veranderen en er kunnen grote verschillen zijn in lichamelijke ontwikkeling op deze leeftijd. We bereiden kinderen hierop voor en anticiperen erop met 'jongens- en meisjesruimtes en activiteiten'.

5.2.2 De groep en het groepsproces

- Kinderen vormen op een speelse manier een groep: de ene keer spelen ze met het ene kind en de andere keer weer met een ander kind. In de kinderdagverblijven en de BSO's begeleiden we dit groepsproces door kinderen ruimte te geven én hen te stimuleren. Een voorbeeld is het liedje waar kinderen elkaars naam noemen. Kinderen leren van en met elkaar; wat wel en niet werkt; wat wel en niet mag; respect te hebben voor het anders zijn van kinderen etc. Het zijn voorbereidingen op wat de maatschappij later van hen verwacht.
- Naarmate kinderen ouder worden vinden we het belangrijk om in te gaan op wat kinderen zelf aangeven of inbrengen. Dat kan gaan om duidelijk aangegeven concrete ideeën voor spel of activiteiten, maar ook om vragen of behoeften, die minder uitgesproken zijn.

5.2.3 De binnen- en buitenruimte

- De groepsruimtes bij MIK zijn helemaal afgestemd op groepen kinderen die daarvan gebruik maken. Ook de buitenruimten geven extra mogelijkheden in het spel. Vooral de grove motoriek, het samenspel, maar ook de ontspanning en het samen genieten van wind, warmte, sneeuw, gras geeft extra plezier en energie. We gaan dagelijks naar buiten met de kinderen.
- In de kinderdagverblijven hebben kinderen een vaste stamgroep, maar kunnen ze ook van een andere stamgroepruimte gebruik maken. Hierdoor kunnen ze met andere speelmaterialen in aanraking komen en met andere kinderen spelen. Vanuit hun veilige omgeving gaan ze steeds meer ontdekken.
- In alle binnenruimtes zijn speelhoeken met verschillende materialen. Kinderen maken gebruik van deze speelhoeken en kiezen dan wat hun voorkeur is en wat aansluit bij hun interesse. We stimuleren hen telkens nieuwe dingen te proberen.
- Spelenderwijs ontwikkelen kinderen steeds meer aspecten van hun persoonlijkheid: je ziet kinderen niet alleen fysiek, maar ook sociaal en emotioneel groeien. Juist omdat ze in kinderdagverblijf en BSO andere dingen doen dan thuis.
- In de BSO hebben kinderen een vaste basisgroep, maar kunnen ze van alle ruimtes in de BSO gebruik maken om te spelen. Deze ruimtes zijn voor verschillende activiteiten ingericht (stoeiruimte, meidenkamer, computerruimte, etc.) .

5.2.4 De activiteiten

- Activiteiten die veel mogelijkheden bieden voor de persoonlijke groei van kinderen zijn samenspel, fantasiespel, imitatiespel, drama, naspelen en meespelen.

- Kinderen leren wat zij kunnen en wat ze zijn door te leren winnen, te verliezen, lastige situaties zelf op te lossen, grenzen te verleggen en te verkennen, mogelijkheden om dingen zelf te maken en daarvoor complimenten te krijgen.
- De ontwikkeling van jongens en meisjes loopt anders. We houden hier rekening mee en zorgen voor verschillend aanbod in speelmaterialen- en activiteiten en de inrichting van de ruimtes.

5.2.5 De speelmaterialen

- We hanteren de werkwijze van het Spinmodel waarmee we ervoor zorgen dat bij de thema's op de locaties alle ontwikkelingsgebieden van kinderen aan bod komen.
- Alle speelmaterialen binnen en buiten voldoen aan veiligheidseisen en bieden tegelijkertijd uitdaging en plezier voor kinderen. In het stapelen van blokken, in het zelf maken van knutselwerkjes (fantasie), in het gebruiken van kosteloos materiaal zien we vaak verrassende resultaten. Hier worden de basisprincipes van de wiskunde gelegd (hoeveelheden, afmetingen, e.d.)
- Vooral het plezier hebben om zelf iets te maken geeft veel voldoening. We geven complimenten hierover zodat kinderen weten en voelen dat alles wat ze doen goed is. Knutselwerkjes worden niet gemaakt door pm maar door de kinderen zelf. Vooral het proces vinden we belangrijk.
- Een speciaal aspect van de speelmaterialen zijn de themakisten. Hierin zitten per thema allerlei materialen die speciaal voor dat thema (bijvoorbeeld, zon, zomervakantie) zijn verzameld en waarmee de PM de kinderen leren ontdekken en spelen. Deze kisten worden steeds aangepast: wat was een succes bij de kinderen, wat niet?

5.3 Derde doel: het stimuleren van de sociale competenties

Met sociale competentie bedoelen we de vaardigheden en de kennis over hoe je met anderen omgaat, je weg kan vinden in een groep, kunt samenwerken, rekening houdt met de ander. De manier waarop je conflicten en verschillen leert oplossen en accepteren en het leren van sociale verantwoordelijkheid. Wij vinden het belangrijk om kinderen te leren rekening te houden met elkaar, elkaar te helpen, blij te zijn met elkaar en te leren vertrouwen in elkaar te hebben.

De pedagogische middelen bij dit doel

5.3.1 PM-kind interactie

- De pm heeft nadrukkelijk een voorbeeldfunctie heeft in sociaal wenselijk gedrag. Pm leggen uit wat zij doen, waarom ze dingen doen; niet doen, wat kan en niet mag.
- We zijn gericht op positieve interactie tussen kinderen en leren we hen op een rustige manier met verschillen en andere meningen om te gaan.
- We leren kinderen om te gaan met conflicten. Die hebben kinderen nodig om hun eigen grenzen en die van de ander te leren kennen. De meeste conflicten gaan over samen spelen en delen en uit zich in afpakken en regels overtreden. Het voorkomen van conflicten krijgt aandacht als we met kinderen spel- en omgangsregels afspreken.
- Per situatie wordt een inschatting gemaakt wat het kind nodig heeft.
- We houden er rekening mee dat een kind soms graag even alleen is of speelt en op andere momenten weer graag met de andere kinderen meedoet. We praten tijdens de eetmomenten met de kinderen over datgene wat in de groep gebeurt (verschil tussen plagen en pesten, over woorden die je wel en niet gebruikt etc.).

- We leren kinderen een groep te vormen en verantwoordelijk te zijn voor de sfeer en de omgang met elkaar. Ze geven zelf mede vorm aan het groepsgebeuren.

5.3.2 De groep en het groepsproces

- De groep en het groepsproces geven bij uitstek veel mogelijkheden tot contact, interactie en samenspel. Kinderen ontdekken wat ze zelf leuk vinden of juist niet.
- Dit gebeurt op een speelse manier: het spel is bij uitstek geschikt om bij ieder kind aan te sluiten én te oefenen voor later (zie tekstkader).
- De groep is hun tweede thuis: ze eten samen, ze heten een nieuw kind welkom, ze nemen afscheid als een kind vertrekt, ze vieren feesten samen. Ze leren betrokken te zijn bij elkaar, verantwoordelijkheid samen te nemen.

5.3.3 De binnen- en buitenruimte

- De inrichting van ruimtes geeft kinderen de mogelijkheid om even alleen of met enkele kinderen te spelen of juist met zijn allen bezig te zijn. Kinderen kunnen van de ene hoek naar de andere lopen (of kruipen). Er is open ruimte waarin ze zich vrij kunnen bewegen. Ze mogen op een verantwoorde manier (toezicht en afspraken) van andere ruimtes gebruik maken.
- Er zijn momenten dat de oudste BSO kinderen behoefte hebben om alleen dat partijtje voetbal buiten te spelen. Daar geven we ruimte voor op de buitenterreinen die direct bij de BSO horen. Op het moment dat kinderen elders spelen (speeltuinen, zwembad, sporthal- of terrein) is er altijd toezicht of worden er duidelijke afspraken gemaakt.

5.3.4 De activiteiten

- Sociale competenties krijgen in bijna alle activiteiten met en voor kinderen aandacht. We hebben de vaardigheden die kinderen daarbij spelenderwijs ontwikkelen al genoemd onder het groepsproces.
- Ze leren, ze passen aan etc. Vooral ruimte geven aan creativiteit en het respecteren van de door kinderen gevonden oplossingen vinden we belangrijk.
Voor een kind is een belangrijk basisgevoel: ik mag er zijn en mensen zijn blij met me!

5.3.5 De speelmaterialen

- Voor het bevorderen van de sociale competentie is het samen aan de slag gaan met speelmaterialen belangrijk. Dat kan op veel manieren: samen een spel doen; bouwen; verkleden en opmaken; een toneelstukje opvoeren, samen dansen; zingen en optreden.

5.4 Vierde doel: de overdracht van normen en waarden (cultuur)

Het is belangrijk voor kinderen om zich de waarden en normen van de samenleving waarin zij leven eigen te maken zodat zij hierin goed kunnen functioneren en hun eigen weg kunnen vinden. De normen en waarden uiten zich in gewoontes, rituelen, de wijze waarop we met elkaar omgaan en de grenzen die we stellen. Het kinderdagverblijf en de BSO zijn hiervoor oefenomgevingen voor ieder kind.

De pedagogische middelen bij dit doel

5.4.1 PM-kind interactie

- Voorbeeldgedrag van de pm in een groep is van groot belang. Kinderen reageren op de eerste plaats op gedrag: datgene wat iemand laat zien en wat iemand doet.
- Pm leggen kinderen uit wat wel en niet goed is in de omgang met elkaar; leren kinderen materialen en ruimtes juist te gebruiken; maken afspraken en regels over wat wel en niet kan. Ze leven gewoontes en gebruiken voor in de groep: eten en drinken, verzorging, woord- en stemgebruik, respect etc.

5.4.2 De groep en het groepsproces

- De groep kinderen en het groepsproces zijn bij uitstek geschikt om gedrag te sturen van kinderen. Uitgangspunt is dat gewenst gedrag wordt beloond met een compliment. Kinderen leren van nature door grenzen te verkennen en dingen uit te proberen. We geven kinderen hierin ruimte, maar geven ook de grenzen aan, de afspraken en de regels. Kinderen leren van en met elkaar en maken zich in een snel tempo eigen wat wel en niet kan in de groep (zie tekstkader).
- We maken, in overleg met het kind en de ouders, individuele afspraken maken over hoe te handelen indien een kind grensoverschrijdend gedrag vertoont.
- We zorgen dat alle signalen van pesten meteen en concreet worden opgepakt met alle betrokkenen. Ook ouders worden hierin nadrukkelijk meegenomen (zie het Veiligheids- en gezondheidsbeleid).
- In de BSO betrekken we kinderen regelmatig bij het opstellen van regels en afspraken. Vaak schrijven kinderen de regels en afspraken zelf op en hangen ze op in hun ruimtes. Deze afspraken worden regelmatig met elkaar besproken en bijgesteld indien nodig.
- Seksualiteit is bij ons geen taboe: we gaan hier op natuurlijke wijze mee om.

5.4.3 De binnen- en buitenruimte

- Kinderen leren om met de ruimtes binnen en buiten om te gaan. Hiervoor gelden regels en afspraken. Samen opruimen, niet bewust iets kapot maken etc.
- Buitenruimtes worden bij MIK niet alleen gebruikt voor spel. Er zijn verschillende initiatieven om met kinderen een natuurtuin op te zetten waarin kinderen leren wat er allemaal kan groeien in een tuin, hoe je kunt planten en oogsten en hoe goed eigen groente en kruiden kunnen smaken. Kinderen hebben veel plezier hiermee maar leren ook respect te hebben voor de natuur en samen te zorgen voor planten
- Een blote-voeten-pad maken; in plaats van parasols een groen bladerdak maken dat beschermt tegen de zon etc.....
- Tijdens het buitenspel neemt de seizoensbeleving ook een belangrijke plek in: wat kun je allemaal doen met sneeuw en wat doen we als het voorjaarszonnetje lekker schijnt?

5.4.4 De activiteiten

- Iedere groep kinderen heeft (impliciete) regels. Dat geldt ook voor de activiteiten die kinderen samen of alleen, in grote of kleinere groepjes ondernemen: je wacht op je beurt, je respecteert de regels van het spel.
- Bij stoeien hoeft een duwtje en een klopje op schouders geen probleem te zijn, maar elkaar pijn doen op welke manier dan ook is verboden.
- De pm bieden regelmatig verschillende activiteiten in subgroepen aan. Daarmee kunnen ze beter tegemoet komen aan de verschillende behoeftes van kinderen en kunnen ze ook beter initiatieven van kinderen zien en ontvangen.

5.4.5 De speelmaterialen

- Kinderen ontdekken materialen in hun eigen tempo en op hun eigen manier. Daar geven we kinderen ruimte in, vaak met verrassende resultaten.
- Regels en afspraken kennen: we leren kinderen spelenderwijs om speelmaterialen op een juiste manier te gebruiken. Voorbeelden zijn: niet met blokken gooien of slaan op het hoofd van een ander kind; tafels zijn om aan te eten en te drinken, te knutselen, te vertellen, samen een spelletje te doen, samen een laken over te hangen en er een tent van te maken, maar je gaat er niet op staan en niet op dansen.

6. De medewerkers

6.1. Pedagogisch medewerker

6.1.1. Taken

- biedt dagelijkse opvang aan baby's, peuters/kleuters of BSO-kinderen;
- draagt bij aan hun opvoeding en verzorging en ondersteunt hen daarbij;
- zorgt voor een veilige en stimulerende leefomgeving;
- stimuleert en begeleidt kinderen om deel te nemen aan de groep. Zorgt daarbij voor een leuke interactie in de groep, voor sfeer, uitdaging en geborgenheid;
- stimuleert (spelenderwijs) de cognitieve, motorische, sociale, emotionele, zintuiglijke en creatieve ontwikkeling van een kind en zijn taalbeheersing;
- zorgt voor activiteiten die de ontwikkeling van kinderen met en zonder specifieke begeleidingsvraag stimuleert. Die activiteiten sluiten aan bij hun wensen en mogelijkheden en zijn uitdagend. Houdt daarbij rekening met leeftijd, ontwikkelingsniveau en interesse;
- houdt in de gaten wat er is afgesproken over de opvang en de begeleiding en wat vastligt in het plan van aanpak;
- heeft contact met ouders en vervangende opvoeders. Bespreekt bij de kennismaking hun wensen bij de opvang van hun kind. Wisselt bij het halen en brengen dagelijkse informatie met ze uit en informeert ze over de voortgang in de ontwikkeling van hun kind;
- werkt volgens het pedagogisch (beleids-)plan van MIK en volgens protocollen.
- signaleert bijzonderheden in de ontwikkeling van het kind en speelt informatie door aan collega's en leidinggevende.

6.1.2. Pedagogisch handelen

Het pedagogisch handelen is het dagelijks werk van de pm. De vertaalslag maken van de opvoedingsdoelen en de pedagogische middelen naar de praktijk vraagt de volgende basisvaardigheden:

- Een positieve houding en een positieve benadering van kinderen en ouders
- Een open en toegankelijke houding voor ouders en kinderen
- Een vertrouwensrelatie met kinderen en ouders kunnen opbouwen. Dat betekent juiste en tijdige informatie doorgeven en dagelijks communiceren over het kind.
- Open staan voor andere ideeën, andere meningen, andere culturen.
- Respect voor de kinderen, de ouders en voor elkaar.
- Reflectie op het eigen werk en het eigen handelen: het waarom en "waarom zo" ter discussie durven/ kunnen stellen. Feedback kunnen ontvangen/ durven geven.
- Vanzelfsprekendheden kunnen loslaten. Durven en kunnen veranderen.
- Besef en bewustzijn van je rol en van je voorbeeldfunctie voor kinderen, zowel in het omgaan met de kinderen als met de collega-teamleden en ander volwassenen.
- Flexibiliteit en creativiteit: mogelijkheden zien en benutten. Zowel intern als extern. Elkaars kwaliteiten kunnen en willen benutten.
- Zorgvuldig kunnen omgaan met vertrouwelijke informatie.

6.1.3 Interactie- en communicatievaardigheden

Daarnaast bezit iedere pm de volgende interactie- en communicatie vaardigheden:

1. Oog hebben voor de toestand en signalen van een kind. Deze goed interpreteren en tijdig en adequaat hierop te reageren: sensitieve responsiviteit.
2. Communicatie met kinderen: initiatieven van het kind zien en reageren met de basisprincipes van de VIB-communicatiecirkel. (kijken, oogcontact maken, initiatieven ontvangen en benoemen wat er gebeurt, beurt verdelen leiding geven en nemen).
3. Kinderen erkennen en waarderen als individu met eigen karakter en temperament. Het geven van ruimte aan het kind hoort hierbij: respect voor de autonomie.

4. Structureren, regels en grenzen stellen: de pm kan hiermee vooral in de overgangsmomenten de omstandigheden voor kinderen helder en overzichtelijk maken zodat kinderen hier houvast aan hebben en weten waar ze aan toe zijn.
5. Daardoor voelen ze zich sneller veilig en op hun gemak. Praten en uitleggen: de PM' er is in staat kinderen uit te leggen wat ze doet en wat er gaat gebeuren. Ze zorgt daarmee voor herkenbaarheid en veiligheid bij kinderen.
6. Kennis hebben van het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen. Deze vaardigheid heeft ermee te maken dat een pm goed in staat is de stimulering af te stemmen op de aandacht, het ontwikkelingsniveau en de toestand van de kinderen.
7. De kinderen begeleiden in positieve interacties: naar elkaar luisteren, delen, om de beurt doen, samenwerken, troosten, knuffelen, complimentje geven als kinderen dit goed doen (begeleiden van interacties tussen kinderen).

6.2. Overige medewerkers

Locatiehoofd

De PM krijgt volgens een afgesproken structuur en met regelmaat werkbegeleiding in de vorm van werkoverleg, teamoverleg en het jaarlijks beoordelingsgesprek met de locatiemanager. De locatiemanager wordt op pedagogisch gebied ondersteund door de pedagoog onder andere bij opvoedings- of zorgvragen en pedagogische implementatietrajecten.

Scholing van pedagogische kwaliteit in teams is structureel opgenomen. De locatiemanagers zijn bij de scholingstrajecten aanwezig en/of betrokken zodat zij op de hoogte zijn van de inhoud en de nieuwe ontwikkelingen en zij hun pm hierop kunnen aansturen.

Vervangende pedagogisch medewerkers

Ingeval van ziekte of verlof van pedagogisch medewerkers worden zij vervangen door vaste invalskrachten, die eveneens professionele beroepskrachten zijn. Ze zijn meestal gekoppeld aan een locatie of cluster.

Stagiaires

Eén van de doelstellingen van beroepspraktijkvorming (stage) is om stagiaires de mogelijkheid te bieden de beroepsrol- en -taken van een Pedagogisch Medewerker te leren (zie 6.1.1). Binnen de opleiding 'Pedagogisch werk Kinderopvang niveau 3 & 4' oefent een stagiaire de taken van de pedagogisch medewerker.

Deze taken worden binnen de beroepspraktijkvorming stapsgewijs aangeleerd, geoefend en uitgevoerd tijdens de dagelijkse praktijk en via oefenopdrachten en examens gekoppeld aan werkprocessen. Ze worden op de locatie begeleid door de werkbegeleiders (PM).

Deze oefen- en examenopdrachten, die heel concreet aangeven wat de stagiaire moet beheersen, zijn in samenwerking met praktijkinstellingen ontwikkeld.

7. Mentorschap

Ieder kind krijgt een mentor toegewezen. Deze volgt de ontwikkeling en het welbevinden van de kinderen waarvan hij mentor is en bespreekt deze tijdens het teamoverleg of kindbesprekingen.

Ouders krijgen tijdens het plaatsingsgesprek te horen wie de mentor van hun kind is. Dit is ook in het Ouderportaal voor hen zichtbaar. Voor de kinderen op de BSO is het eveneens bekend wie hun mentor is.

De mentor is het aanspreekpunt voor informatie over het welbevinden en de ontwikkeling van het kind. De mentor deelt de informatie hierover tijdens het jaarlijkse oudergesprek met ouders. Indien nodig, bijvoorbeeld als er zorgen rondom een kind zijn, gebeurt dit vaker.

De mentor zorgt voor de overdracht van de kindgegevens naar school of de BSO.

Indien de mentor tijdelijk afwezig is, blijft de verantwoordelijkheid voor het welbevinden en de ontwikkeling van het kind bij het hele team.

Bij langdurige afwezigheid van de mentor, wordt door het locatiehoofd een vervangende mentor aangewezen. Dit wordt gecommuniceerd met de ouders en het (BSO) kind.

8. Het kindvolgsysteem

8.1. Structureel volgen van de ontwikkeling van het kind

De begeleiding van kinderen in het kinderdagverblijf, de peuteropvang en de buitenschoolse opvang is erop gericht dat zij zich prettig en op hun gemak voelen. Hierdoor kunnen zij zich ontwikkelen en ontplooien tot een zelfstandig individu. Het observeren van kinderen dient om te toetsen of dit ook daadwerkelijk gebeurt en indien dit niet het geval is om actie te kunnen ondernemen.

Binnen MIK observeren we op vier verschillende momenten;

1. Dagelijks tijdens de opvang
2. Tijdens de wenperiode van het kind. Alle "nieuwe" kinderen worden tijdens de wenperiode extra geobserveerd. Na drie maanden volgt een observatie met de KIIK-methode en wordt de wenperiode met de ouders geëvalueerd.
3. Alle kinderen die structureel van de dagopvang of peuteropvang van MIK gebruik maken, worden jaarlijks geobserveerd volgens de KIIK-methode (zie hieronder).
4. Bij zorgen omtrent gedrag- en/of ontwikkelingsproblemen wordt de Werkinstructie opvallend gedrag gevolgd. Hierin is vastgelegd hoe wij handelen indien wij problemen signaleren en hoe wij ouders adviseren en doorverwijzen naar passende instanties. Indien er sprake is van signalen of vermoedens van kindermishandeling volgen wij de Meldcode kindermishandeling en huiselijke geweld.

Het KIIK-boekje

Tijdens de jaarlijkse observatie vullen we het KIIK-boekje in en letten we op de volgende onderdelen:

1. De basiskenmerken: het welbevinden van het kind
2. De betrokkenheid: de mate waarop het kind geboeid/aandachtig bezig is
3. De ontwikkelingslijnen: de ontwikkelingsgebieden van kinderen (11 lijnen).

De observaties worden met het team en de ouders besproken. Indien nodig worden afspraken over gemaakt over extra ondersteuning en/of begeleiding van het kind.

8.2. Signaleren bijzonderheden in de ontwikkeling

We spreken van opvallend gedrag als een kind regelmatig gedrag vertoont waarover we ons zorgen maken. Dit signaleren we op basis van de dagelijkse observaties, gesprekken met ouders, signalen van de andere kinderen of de KIIK-observatie. Het kind ontwikkelt zich langzamer dan gebruikelijk, of bepaalde gedragsuitingen zijn (in vlg. met andere kinderen) vaker dan normaal aanwezig (boosheid, agressie, angst, e.d.). Per kind bekijken we (samen met collega's, ouders) wat de meest geschikte aanpak is om dit te voorkomen. We volgen daarbij een stappenplan om te beoordelen welke maatregelen we het beste kunnen nemen en of advies- en ondersteuning van externe partijen nodig is. De pm volgen hiervoor de Werkinstructie opvallend gedrag. De ouders worden hier nauw bij betrokken.

8.3. Overdracht kennis over de ontwikkeling van het kind

8.3.1 Overdracht naar de BSO

De pm van de BSO van MIK ontvangen via hun collega's van het KDV een kopie van het Verzamelformulier 11 ontwikkelingslijnen uit het KIIK-boekje van het kind dat naar de BSO komt. Indien er bijzonderheden zijn,

worden de pedagogisch medewerkers van de BSO door hun collega's van het KDV hierover geïnformeerd. De kindinformatie vormt de input voor het pedagogisch handelen van de pm richting kind. Ouders worden hierover geïnformeerd en hen wordt altijd gevraagd of ze hiermee akkoord gaan.

8.3.2 Overdracht naar de basisschool

Als kinderen het kinderdagverblijf of de peuteropvang verlaten, ontvangen de ouders het KIJK-boekje van hun kind. Het boekje kan samen met de ouders en de leerkrachten uit het basisonderwijs waar het kind naar toe gaat, besproken worden. De leerkrachten krijgen hiermee een goed inzicht in de ontwikkeling van het kind op alle ontwikkelingsgebieden. De informatie is dusdanig dat het aansluit op ieder kindvolgsysteem in het basisonderwijs. Hiermee is er sprake van een doorgaande ontwikkelingslijn.

Indien er al afspraken zijn gemaakt met betrekking tot de overdracht (b.v. in het kader van de VVE via een Pedagogisch Educatief Raamplan; PER of IKC-beleid) geldt deze handelwijze.

9. Groeps grootte en beroepskracht-kind-ratio

Wij hanteren voor de beroepskracht-kind-ratio en de groeps grootte de rekentool van de rijksoverheid. De opvang op het KDV vindt plaats in horizontale en verticale groepen. In het Pedagogisch beleid van de locatie is beschreven hoe de groepsindeling is in de betreffende locatie. De algemene lijn voor de beroepskracht-kind-ratio en de groeps grootte in de stamgroepen (KDV) en de basisgroepen (BSO) is als volgt:

1. Beroepskrachten en groeps grootte in de dagopvang en peuteropvang

- Met ouders wordt besproken tot welke stamgroep hun kind behoort en welke pm op welke dag bij deze stamgroep horen. Dit is zichtbaar op de aanwezigheidsborden.
- In het basisrooster worden maximaal 3 vaste pm op vaste dagen gekoppeld aan een stamgroep. Aaneengrenzende stamgroepen werken nauw samen. Hierdoor zijn de pm van de ene stamgroep ook een vertrouwd gezicht voor de andere stamgroep.
- Aan een kind in de leeftijd tot één jaar worden ten hoogste 2 vaste pm toegewezen, waarvan per dag ten minste 1 pm werkzaam is in de stamgroep van het kind. Indien er vanwege de grootte van de stamgroep met 3 of meer pm tegelijkertijd gewerkt wordt, dan worden er maximaal 3 vaste pm toegewezen aan dat kind.
- Indien vanwege verlof, ziekte of scholing de planning van het basisrooster wordt gemuteerd, worden in principe de pm van de aangrenzende stamgroep ingezet. Zij zijn immers ook een vertrouwd gezicht voor de kinderen. Hierdoor borgen wij voor hen een veilige en vertrouwde omgeving.
- Indien er sprake is van een structurele wijziging in de personele bezetting, wordt dit tijdig met de ouders gecommuniceerd.
- Een kind maakt gedurende de week van niet meer dan twee verschillende stamgroep ruimtes gebruik. Uitgezonderd bij speciale activiteiten beschreven in het Pedagogisch beleidsplan van de locatie.
- De stamgroep bestaat uit maximaal 16 kinderen van 0-4 jaar.
- De kinderen kunnen bij een activiteit de stamgroep verlaten; dan wordt de maximale omvang van de stamgroep tijdelijk losgelaten. Wel blijft het aantal kinderen per PM van kracht, toegepast op het totaal aantal kinderen op de locatie.
- Per dag (bij tien aaneengesloten uren opvang) kunnen drie uur minder pm ingezet worden (waarbij tenminste de helft van het aantal pm volgens de benodigde BKR wordt ingezet). Deze afwijkende inzet kan op de dagen van de week verschillen maar niet per week.
- Met vooraf gegeven schriftelijke toestemming van de ouder kan een kind gedurende een met MIK overeengekomen periode, worden opgevangen in één andere stamgroep dan de vaste stamgroep.

Nb. In de praktijk is het gebruikelijk dat gedurende rustige periodes, zoals aan het begin en het einde van de dag of tijdens de vakantieperiodes groepen worden samengevoegd met inachtneming van bovenstaande regels.

9.2 Beroepskrachten en groeps grootte in de buitenschoolse opvang

De algemene lijn in de beroepskracht-kind-ratio en groeps grootte in de basisgroepen op de buitenschoolse opvang (BSO) is de volgende:

- Ieder kind behoort bij een basisgroep.
- Eén pm per tien (aanwezige) kinderen.
- Als er kinderen in de leeftijd van 4-8 jaar in de basisgroep zitten, geldt een maximale basisgroeps grootte van twintig kinderen. Bij basisgroepen die uitsluitend uit kinderen van 8-12 jaar bestaan geldt een maximale groeps grootte van 30 kinderen. In deze groepen kan in plaats van een derde pm ter ondersteuning een extra volwassene kan worden ingezet.
- De kinderen kunnen bij activiteiten de basisgroep verlaten: dan wordt de maximale omvang van de basisgroep tijdelijk losgelaten. Wel blijft het aantal kinderen per pm van kracht, toegepast op het totaal aantal aanwezige kinderen op de locatie.
- Voor buitenschoolse opvang kunnen ten hoogste een half uur per dag minder pm worden ingezet dan volgens het pm-kindratio is vereist, maar nooit minder dan de helft van het aantal benodigde pm.
- Is er in zo'n situatie slechts één PM in de locatie, dan is er ter ondersteuning ten minste één andere volwassene als achterwacht in de locatie aanwezig. Beslaat de opvang van de kinderen de hele dag, dan geldt voor de afwijking van het pm-kindratio hetzelfde als bij de dagopvang.
- Met vooraf gegeven schriftelijke toestemming van de ouder kan een kind gedurende een met MIK overeengekomen periode, worden opgevangen in één andere basisgroep dan de vaste basisgroep.

9.3 Extra opvang in een andere dan de vaste basis- of stamgroep

Als ouders incidentele (extra) opvang willen, vragen zij dit aan via het ouderportaal. Het locatiehoofd bekijkt of de aangevraagde opvang mogelijk is. Is dit niet het geval dan kan opvang in een andere groep worden aangeboden. De opvang wordt dan ter goedkeuring aangeboden in een andere groep. De ouder heeft de mogelijkheid hier akkoord mee te gaan of niet. Voor het ruilen van dagdelen geldt hetzelfde principe.

Als een ouder structureel een dag extra wil afnemen voor zijn/haar kind en indien het op dat moment alleen mogelijk is in een andere basisgroep, dan vragen wij of de ouder hiermee akkoord gaat. In het contract wordt door de afdeling klantenservice vastgelegd in welke groep het kind tijdelijk wordt opgevangen totdat er plaats is in de eigen groep.

10. De samenwerking met ouders/verzorgers

Zoals in onze pedagogische visie aangegeven, willen wij een partner in de opvoeding zijn voor ouders. Dat betekent concreet dat wij belangrijk vinden: het realiseren van goede communicatie, zorgvuldige kennismaking, opbouwen van een goede vertrouwensrelatie en het tijdig uitwisselen van informatie met ouders.

10.1 Informatie op individueel niveau over het kind

Voor ouders/verzorgers is het belangrijk om te weten wat het kind heeft meegemaakt op de locatie. Voorbeelden zijn: met wie heeft het kind gespeeld; wat hebben ze die dag gedaan, heeft het kind het naar de zin gehad. Pm informeren ouders tijdens de breng- en haalmomenten. Wat er gedaan is, is voor ouders zichtbaar op de documentatiewanden. We gebruiken hiervoor het Ouderportaal waarin ouders en pm over het kind kunnen schrijven.

Als ouders vragen hebben over de ontwikkeling, gedrag of opvoeding van hun kind, spelen pm hierop in. Samen met ouders worden afspraken gemaakt rondom de groeiende zelfstandigheid van het kind: wat mag het kind wel zelfstandig en wat nog niet. Deze afspraken worden samen met ouders/verzorgers, kind en de pm vastgelegd.

Structurele oudercontacten

- Het plaatsingsgesprek. Dit is in principe het eerste contact tussen ouders en pm in de locatie. In dit gesprek worden ouders op de hoogte gebracht van het reilen en zeilen binnen de locatie en worden de individuele kindgegevens slaap/eetgewoontes, bijzonderheden, gedrag etc. besproken en vastgelegd.
- Het wengesprek vindt plaats binnen drie maanden. Tijdens dit gesprek wordt de wenperiode geëvalueerd en wordt bekeken of zaken aangepast dienen te worden.
- Jaarlijks vindt er een oudergesprek plaats naar aanleiding van de kindobservatie (methode KIIK) van het kind. Een oudergesprek kan ook tussendoor plaatsvinden op verzoek van de ouders of indien de pm/locatiehoofd dit nodig.
- Ouderavonden vinden door het jaar heen plaats en zijn bestemd voor alle ouders van de locatie en hebben meestal een pedagogisch/opvoedkundig thema.

10.2 Informatie op locatieniveau: KDV of BSO

- Ouders ontvangen voordat de opvang start een Informatieboekje KDV of BSO. Hierin staat praktische informatie over de opvang en is het beleid met betrekking tot de opvang opgenomen. Ouders worden geïnformeerd over het Pedagogisch beleid van de locatie.
- Er wordt regelmatig een Nieuwsbrief voor ouders verzorgd met actuele informatie.
- Elke locatie heeft in principe een oudercommissie. Deze oudercommissie vertegenwoordigt alle ouders van de locatie en heeft wettelijk adviesrecht m.b.t.
- beleid- en beleidsvoornemens voor de locatie.

10.3 Informatie op organisatieniveau

- MIK informeert ouders via de website en via de algemene digitale nieuwsbrief.
- Het pedagogisch- en ander organisatiebeleid is te vinden op deze website.
- De centrale oudercommissie (COC) vertegenwoordigt de ouders en de oudercommissies op organisatieniveau en heeft wettelijk adviesrecht m.b.t.
- beleid- en beleidsvoornemens voor de organisatie.

10.4 Informatie van ouders

- Ouders/verzorgers vragen wij om tijd te nemen voor de dagelijkse overdracht op het kinderdagverblijf en een regelmatig contact en overdracht op de BSO.
- Het is belangrijk dat de pm ervan op de hoogte is als er bijzonderheden in de omgeving van het kind zijn, thuis of op school, die van invloed kunnen zijn op het welbevinden of het gedrag van het kind.
- Wij vragen ouders om bijzonderheden met betrekking tot gezondheid, medicijngebruik of (tijdelijke) speciale zorg van hun kind.

11. De samenwerking met basisscholen

We investeren in een goede samenwerking met de huidige basisscholen én toekomstige integrale kindcentra (IKC's). Dit gebeurt op verschillende terreinen.

- In alle kinderdagverblijven van MIK zijn en worden teams geschoold in het kader van de Wet Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE). Het ontwikkelingsprogramma Speelplezier dient hiervoor inspiratie. De totale ontwikkeling van kinderen wordt bijgehouden in het KIIK- boekje dat eveneens als input kan dienen voor een goede overdracht tussen pm, leerkrachten en ouders bij de verstep naar het basisschool.(doorgaande leerlijn)
- Kinderdagverblijven zijn en worden gekoppeld aan basisscholen in het kader van de ontwikkeling van Integrale Kind Centra (IKC's), de zogenaamde zorgbrug.
- BSO- locaties zijn nu al vaak gevestigd in gebouwen van basisscholen.
- Over gemeenschappelijk gebruik van ruimtes binnen en buiten en over medegebruik van materialen worden organisatorische afspraken gemaakt.
- Toenemende informatie-uitwisseling en samenwerking over de pedagogische en didactische aanpak van kinderen.

- We maken afspraken over de manier waarop leerkrachten informatie overdragen aan de pm. B.v. kind was ziek, erg boos, heeft het kind moeite met iets gehad, was een kind verdrietig enz. (dit met inachtneming van de privacyrichtlijnen).